



Bruselj, 6. december 2017
(OR. en)

Medinstitucionalne zadeve:

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

15057/1/17
REV 1

ASILE 95
ASIM 131
CSC 282
EURODAC 46
ENFOPOL 580
RELEX 1040
CODEC 1934

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Št. dok. Kom.: 8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613
11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2
8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
8742/16 ASILE 12 CODEC 619
11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073

Zadeva: **Reforma skupnega evropskega azilnega sistema in preselitev**

a) Dublinskauredba: predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev) (prva obravnava)

b) Direktiva o pogojih za sprejem: predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (prenovitev) (prva obravnava)

c) Uredba o pogojih za azil: predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ter spremembi Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (prva obravnava)

d) Uredba o azilnem postopku: predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (prva obravnava)

e) Uredba Eurodac: predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe [Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva,] za ugotavljanje istovetnosti nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona (prenovitev)

f) Uredba o Agenciji EU za azil: predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Agenciji Evropske unije za azil in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 439/2010 (prva obravnava)

g) Uredba o okviru za preselitev: predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira Unije za preselitev in o spremembi Uredbe (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (prva obravnava)

= poročilo o napredku

I. UVOD

Komisija je 4. maja in 13. julija 2016 predložila sveženj sedmih zakonodajnih predlogov s ciljem reformirati skupni evropski azilni sistem. V svežnju so bili predlog za prenovitev Dublinske uredbe in predlog za prenovitev uredbe Eurodac, predlog uredbe o ustanovitvi Agencije Evropske unije za azil, predlog uredbe o vzpostavitvi skupnega postopka v EU, predlog uredbe o pogojih za azil, predlog za prenovitev direktive o pogojih za sprejem in predlog uredbe o vzpostavitvi okvira Unije za preselitev.

Estonsko predsedstvo je nadaljevalo obravnavo navedenih predlogov, ki se je začela med nizozemskim predsedovanjem ter nadaljevala med slovaškim in malteškim predsedovanjem. To poročilo o napredku temelji na predhodnem poročilu iz dokumenta 12802/17, ki je bilo Svetu predloženo 13. oktobra.

II. DUBLINSKA UREDBA

Na vztrajne pozive Evropskega sveta, da se na področju azilne politike EU doseže napredek, je estonsko predsedstvo na podlagi uspeha, doseženega med malteškim predsedovanjem, v nadaljnjih razpravah poskušalo zagotoviti, da bi se še bolj približali dogovoru, s katerim bi vzpostavili ustrezno uravnoteženost med odgovornostjo in solidarnostjo ter zagotovili odpornost na prihodnje krize. Estonsko predsedstvo si je v okviru dvostranskih stikov z delegacijami prizadevalo utrditi dogovor glede točk, o katerih obstaja večje soglasje in ki niso več tako vprašljive, ter se čim bolj zediniti glede vprašanj, pri katerih do zdaj ni bilo mogoče doseči kompromisa.

V središču posvetovanj so bile med drugim podrobnosti v zvezi z glavnimi solidarnostnimi ukrepi (npr. prag za sprožitev tovrstnih ukrepov, splošna zgornja meja za dodeljene prošnje, sestava skupine za dodeljevanje itd.), ki bi jih lahko sprejeli, ko bi bil azilni sistem neke države članice izpostavljen znatnemu migracijskemu pritisku.

Še vedno drži splošni zaključek, do katerega je prišlo malteško predsedstvo, in sicer: pričakuje se, da bo reformirani skupni evropski azilni sistem zagotovil ustrezno uravnoteženost med odgovornostjo in solidarnostjo. Države članice morajo poleg tega dosledno izvajati pravni red. Sistem mora biti učinkovit, pri čemer mora odvracati od sekundarnega gibanja in preprečevati dejavnike privlačevanja, obenem naj bi učinkovito in uspešno zagotavljal solidarnost, če in kolikor bi bila potrebna, zlasti kadar bi bila katera od držav članic izpostavljena nesorazmernemu migracijskemu pritisku.

Poleg tega so se države članice v glavnem strinjale, da bi morali biti solidarnost in odgovornost obravnavani širše. Notranji in zunanji elementi migracijske in azilne politike se morajo medsebojno dopolnjevati, da bi preprečili krizo, ki bi ji botroval množičen prihod državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva v države članice EU. EU potrebuje hitre in učinkovite postopke na področju azila in vračanja, predvsem kadar osebe prihajajo iz varnih tretjih držav ali so njihove prošnje očitno neutemeljene, denimo kadar pridejo iz varnih izvornih držav. Poleg tega je učinkovito vračanje sestavni del delujočega sistema za upravljanje migracij, pa tudi ključni dejavnik, ki prispeva k verodostojnemu obveščanju tistih potencialnih migrantov, ki se, kljub temu da ne potrebujejo mednarodne zaščite, nameravajo podati na nevarno pot čez Sredozemlje.

Skladno z napovedjo iz sklepov, sprejetih 19. oktobra 2017¹, namerava Evropski svet to zadevo ponovno obravnavati na decembrskem zasedanju; njegov cilj je doseči soglasje v prvi polovici leta 2018.

¹ EUCO 14/17

III. DIREKTIVA O POGOJIH ZA SPREJEM

Predlog o prenovitvi direktive o pogojih za sprejem je najprej obravnavala Delovna skupina za azil, od letošnjega julija pa ga preučujejo svetovalci za PNZ. Predsedstvo je predložilo kompromisne predloge za najbolj sporna vprašanja, zlasti določbe o ukrepih za preprečevanje sekundarnih gibanj, vključno z določitvijo prebivališča, dostopom do trga ter omejevanjem in ukinitvijo materialnih pogojev za sprejem, pa tudi določbe v zvezi z mladoletniki brez spremstva. Ta strategija je bila uspešna in predsedstvo je na seji Coreperja 29. novembra 2017 dobilo mandat s široko podporo za začetek pogajanj z Evropskim parlamentom. Prvi trialog bo 12. decembra 2017.

IV. UREDBA O POGOJIH ZA AZIL

Med estonskim predsedovanjem je bil v Coreperju 19. julija 2017 dosežen delni mandat za pogajanja z Evropskim parlamentom. Coreper se je 29. novembra 2017 skoraj soglasno strinjal, da bo ta mandat razširil in vključil tudi opredelitev „družinskih članov“. Določbe z napotitvami na druge predloge iz svežnja o skupnem evropskega azilnem sistemu – vsaj zaenkrat – niso vključene v mandat. Obravnava nove priloge, ki vsebuje različne informacije, ki jih je treba zagotoviti upravičencem do mednarodne zaščite, v pripravljanih telesih Sveta še ni bila končana in zato še ni vključena v mandat. Estonsko predsedstvo si bo še naprej prizadevalo, da bi doseglo dogovor o tej prilogi.

Pogajanja z Evropskim parlamentom so se začela septembra 2017. Do sedaj so bili opravljeni že trije dialogi, med njimi pa tudi številni strokovni sestanki. Četrti dialog bo predvidoma 12. decembra. V prvih razpravah so bile med drugim poudarjene naslednje občutljive teme: uskladitev obeh statusov (beguncev in upravičencev do subsidiarne zaščite), trajanje dovoljenj za prebivanje, alternativa notranje zaščite in njena uporaba, obveznost pregledov statusa in možnost, da upravičenci do mednarodne zaščite ostanejo na ozemlju države članice tri mesece po odvzemu statusa zaradi prenehanja pogojev zanj („obdobje odloga“). Svet in Evropski parlament imata o teh vidikih zelo različna stališča, zato se napredek v pogajanjih dosega počasneje, kot je bilo pričakovano, in o najpomembnejših vprašanjih še ni bilo doseženih konkretnih kompromisov.

Predsedstvo si bo prizadevalo, da bi do konca svojega mandata doseglo čim večji napredek v razpravah z Evropskim parlamentom. Vendar se bodo razprave morale nadaljevati med bolgarskim predsedovanjem.

V. UREDBA O POSTOPKIH

Estonsko predsedstvo je prvi pregled celotnega predloga uredbe o azilnem postopku končalo na začetku septembra. Drugi krog pregleda, v katerem je Delovna skupina za azil obravnavala kompromisne predloge predsedstva, se je končal na začetku decembra.

Evropski svet je junija 2017 dal Svetu jasen mandat, naj predlog Komisije o uredbi o azilnih postopkih, kar zadeva koncepte varne tretje države, uskladi z zahtevami iz Ženevske konvencije in primarnega prava EU. Da bi določili najboljši način za izpolnitev tega mandata, je predsedstvo organiziralo orientacijsko razpravo o tem vprašanju v okviru Strateškega odbora za azil in priseljevanje (SCIFA) 28. septembra 2017. Države članice so na splošno menile, da so osnutki kompromisnih predlogov določb o varni državi, ki jih je predstavilo predsedstvo, skladni z danim mandatom. Vendar je za popoln dogovor potrebna nadaljnja razprava o tem vprašanju.

VI. UREDBA EURODAC

Pogajanja med institucijami o prenovitvi uredbe Eurodac so se začela septembra 2017 na podlagi razširjenega mandata, o katerem se je 15. junija 2017 dogovoril Coreper, in glasovanja v odboru LIBE 30. maja 2017. Do sedaj so bili opravljeni trije dialogi, do konca mandata sedanjega predsedstva pa je predviden še eden. Sozakonodajalca sta lahko dosegla dogovor o večini določb prenovljene direktive, mnenje Sveta in EP pa se še vedno razlikuje glede tega, koliko časa bi bilo treba hraniti podatke prosilcev za azil. Pogajanja so bila težka tudi o določbah o posledicah, ki nastanejo, če ni izpolnjena obveznost zagotavljanja biometričnih podatkov. O nerešenih vprašanjih bodo še naprej razpravljali ter se o njih po možnosti dogovorili na prihodnjem dialogu 12. decembra. Poleg tega predsedstvo, zato da bi lahko izpolnilo mandat za pogajanja z Evropskim parlamentom o vključitve podatkov preseljenih oseb v Eurodac, upa, da bo lahko zadevne spremembe predložilo Corepreju v sprejetje še pred koncem svojega mandata.

VII. UREDBA O AGENCIJI EU ZA AZIL

Potem ko se je Svet 20. decembra 2016 dogovoril o delnem splošnem pristopu, se je malteško predsedstvo januarja 2017 začelo pogajati z Evropskim parlamentom. Na podlagi več tehničnih sestankov in dialogov je v okviru dialoga 28. junija doseglo dogovor glede normativnega dela besedila. Estonsko predsedstvo je nadaljevalo delo na tehnični ravni, da bi uvodne izjave uskladilo z glavnim delom predloga, ter o tem doseglo tudi dogovor z Evropskim parlamentom. Coreper se je 6. decembra seznanil z dogovorom, doseženim z Evropskim parlamentom o besedilu predloga, razen o besedilu med oglatimi oklepaji, ki se nanaša na druge predloge iz svežnja o skupnem evropskem azilnem sistemu. Več držav članic je lahko povečalo svoje zaveze glede rezervne sestave 500 strokovnjakov za vprašanja azila, predvidene v predlogu.

VIII. UREDBA O PRESELITVI

Svetovalci za PNZ so med estonskim predsedovanjem nadaljevali razpravo o uredbi o okviru za preselitev ter osnutke kompromisnih predlogov preučili 18. septembra, 3. oktobra in 7. novembra. Coreper je 15. novembra estonskemu predsedstvu soglasno podelil mandat za začetek pogajanj z Evropskim parlamentom.

V predlogu Komisije je bila kot glavni mehanizem za sprejem državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, ki potrebujejo mednarodno zaščito, predvidena samo preselitev. Dogovorjeno besedilo o mandatu za pogajanja z Evropskim parlamentom upošteva večino pomislekov držav članic, poleg tega pa je bolj prožno, saj predvideva tudi humanitarni sprejem. Zaradi pomislekov, ki jih je večkrat izrazilo nekaj delegacij, je v besedilu jasno izražen tudi prostovoljni značaj preselitve.

Prvi dialog z Evropskim parlamentom bo 13. decembra. Bolgarsko predsedstvo bo nadaljevalo pogajanja o tej zadevi v prvi polovici leta 2018.

IX. ZAKLJUČEK

Coreper in Svet naj se seznanita s tem poročilom o napredku.